

ΕΝ ΘΥΜΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΚΟΝΤΟΣ

Ὁ προησθάνετο· τὸ προέβλεπε· τὸ ἐγνώριζε σχεδόν· ὅτι τὸ τορπιλοδόλον ἐκεῖνο, τὸ ἐγκαταλειμμένον εἰς τὴν τύχην του, τὸ χωρὶς εἰδικούς μηχανικούς, μετὸς σαθροῦς λέβητας καὶ τὴν σαθρὰν λειτουργίαν του, θὰ τοὺς ἐτίναζε, ἀργὰ ἢ γρήγορα, ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμήν, εἰς τὸν ἀέρα! . . .

Καὶ προεῖπε τὸν ὄλεθρον· καὶ ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τῆς ὑπηρεσίας κατ' ἐπανάληψιν. Ἄλλ' ἡ ὑπηρεσία ἀμβλυποῦσα, ὡς συνήθως, μετὴν ἐγκληματικὴν ἐκείνην ἀδιαφορίαν, ἣτις χαρακτηρίζει συχνὰ τὴν διοίκησιν τοῦ μικροῦ μας κράτους, ἔφραξε τὰ ὦτα, διὰ νὰ τ' ἀνοιῆῃ μόνον εἰς τὸν τρομερὸν κρότον τῆς καταστροφῆς. . .

Καὶ ὁ ἀνδρεῖος ἀξιωματικός, διατασσόμενος νὰ κυβερνήσῃ τὸ ὀλέθριον σκάφος, ἐβάδιζεν ἐν πλήρει γνώσει πρὸς τὸν θάνατον, τὸν τραγικώτερον καὶ ἀδικιώτερον τῶν θανάτων, ἐκκληρῶν τὸ καθήκον του.

Ἄλλ' ἡ καταστροφή δὲν ἐθράδυνε νὰ ἐπέλθῃ. Ἦτο ἀναπόφευκτος. Καὶ οὕτω μία πολύτιμος ὑπαρξίς, ἐν σέμνωμα ἀληθινὸν τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ μας, μία νεότης χαριτωμένη, μετὰ νωπὰ ἀκόμη τὰ ἄνθη τοῦ ὑμεναίου, πλήρης σφρίγους καὶ ἐλπίδων καὶ μέλλοντος, ὁ ἀτυχῆς Ἀλέξανδρος Χρηστομάνος, εὑρίσκειν οἰκτρὸν θάνατον κατὰ τὴν ἐν τῷ Ναυσταύμῳ ἔκρηξιν τοῦ παρελθόντος Μαρτίου.

Μετ' αὐτοῦ δὲ καὶ τόσοι ἄνδρες ἀκμαῖοι ἐκ τοῦ πληρώματος τοῦ ἀνατιναχθέντος σκάφους.

Εἶνε σκληρὸς πάντοτε ὁ θάνατος ὅταν ἀρπάξῃ ἄνδρας εὐσταλεῖς εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς πολυτίμου δράσεώς των. Ἄλλ' εἶνε ἀνυπολογίστως σκληρὸς ὅταν ἐπέρχεται ὑπὸ τὸσον σπαρακτικὰς περιστάσεις.

Καὶ ἦτο τὸ καύχημα τοῦ ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ. Ὑπόδειγμα σπάνιον στρατιώτου καὶ ἐπιστήμονος. Ἐν τῇ Ναυτικῇ Σχολῇ τῶν Δοκίμων ἐφέρετο ὡς ἡ ἐνσάρκωσις τῆς εὐπειθείας, τῆς τάξεως, τοῦ καθήκοντος.

Ἐν Αὐστρίᾳ, ὅπου μετ' ἐνδελεχοῦς ζήλου ἐσπούδασεν εἰδικῶς τὴν τορ-

πιλλικὴν, εἶχεν ἐπισπάσει τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἀγάπην τῶν καθηγη-
τῶν καὶ προϊσταμένων διὰ τὴν μοναδικὴν ἀντίληψιν, τὴν ἔκτακτον μόρ-
φωσιν, τὴν εὐγένειαν τοῦ ἕθους, τὸ σθένος τοῦ χαρακτῆρός του.

Ἄλλ' ὅλοι αὐτοὶ οἱ θησαυροὶ τοῦ πνεύματος καὶ τῆς καρδίας εἴμαρτο
νὰ ἐκμηδενισθῶσιν εἰς μίαν στιγμὴν τόσῳ ἀπαισίαν καὶ ἀπιστεύως
τρομεράν.

Καὶ ὡς διὰ νὰ συμπληρωθῇ ἡ εἰρωνεία τῆς εἴμαρμένης, ἥτις συνυφαί-
νει μὲ τόσας ἀντιθέσεις τὴν σκληρὰν κωμωδίαν τῶν ἀνθρωπίνων, τῷ ἐπε-
φυλάσσετο τοιοῦτος κλῆρος καταστροφῆς καθ' ὃν ἀκριβῶς χρόνον, νυμφευθεὶς
πρὸ μηνὸς μόλις, ἔπλαττε τὰ πλέον ῥόδινα ὄνειρα ἐπιφθόνου οἰκογενειακῆς
εὐτυχίας!

Καὶ θὰ παραμείνῃ ἡ ἡχὴ τοῦ πικροῦ παραπόνου, τὸ ὁποῖον ἐξέσπασε
μὲ φρικτὸν ἄλγος ἀπὸ τὰ σπαραχθέντα σπλάγγνα τοῦ τλήμονος πατρός:

— «Τρεῖς φορές ὁ υἱός μου ὑπόδειξεν εἰς τοὺς ἀρμοδίους ὅτι τὸ σκάφος
δὲν ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ πλεύσῃ».

Ἄλλὰ δὲν εἰσηκούσθη. ὦ, δὲν εἰσηκούσθη, διότι ἦτο πεπρωμένον νὰ
θριαμβεύσῃ ἡ ὀλεθρία καὶ ἀδυσώπητος μοῖρα σου, πολὺκλαυστε καὶ ἀλη-
σμόνητε Ἀλέξανδρε Χρηστομάνε!

«ΣΤΗ ΓΑΛΑΖΑ ΨΑΡΟΠΟΥΛΑ»

ΓΑΛΑΖΑ ψαροπούλα μου, ἀνεμοπαιδεμένη..

ποῦ σούβαλαν στὸ τσοῦρμο σου ἀδέρφια δύο ναυτάκια..

Ἀρμένιζέ τα εὐμορφα, κυρά μου ἑταινεμένη..

κι' εἶναι μικρά!.. δέκα χρονῶ καὶ δώδεκα παιδάκια!

Τὸ σγουρομάλλικο ξανθὸ ἀγάπασε γιὰ μένα..

πᾶχει τὸ σκοῦφο τὸ μαθῆ καὶ μάτι ποῦ τρελλαίνει.

Γιὰ τ' ἄλλο... ἄλλη θὰ σοῦ πῆ λογάκια πονεμένα,

Γαλάζα ψαροπούλα μου, ἀνεμοπαιδεμένη.

1900

A. I. ΓΑΒΡΙΑΗΣ